

СТАНОВИЩЕ

От: професор д-р Богомил Борисов Манов, Университет за национално и световно стопанство, катедра „Финанси“, хабилитиран по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.8 Икономика, по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси)

Автор на дисертационния труд: Димитър Георгиев Ценов

Тема на дисертационния труд: **„ДАНЪЧНИ НЕСЪОТВЕТСТВИЯ – ПРИЧИНИ ЗА ВЪЗНИКВАНЕ И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ“**

I. Общо представяне на дисертационния труд:

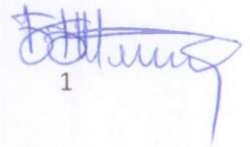
Предоставеният ми за рецензиране дисертационен труд е в обем от 215 стандартни компютърни страници, като основен текст от тях са 189. В структурно отношение той съдържа въведение, изложение в три глави и заключение. Приложеният списък за използваната литература е от 103 източника, от които 70 български и 25 чуждестранни, 8 интернет сайта и 8 приложения. В представения труд са включени 6 таблици и 2 фигури.

Обект на дисертационното изследване според автора е данъчното несъответствие и картата на изпълнението, като два базисни компоненти на данъчния състав, свързани със събирането на данъчни приходи в бюджета. За предмет са определени методите и подходите за определяне на визираните компоненти и на възможностите за минимизиране на данъчните несъответствия.

Авторът е цитирал коректно използваните източници на информация при написване на дисертацията. Не установих плагиатство.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

Проблемите свързани със събираемостта на приходите от данъци датират от времето от което те възникват и съществуват до наши дни. Едва ли някога което и да е общество ще

постигне пълна събираемост на данъците и феномена данъчно несъответствие между планирани и получени приходи в бюджета ще изчезне. Липсата на пълно съответствие прави проблемите със събираемостта сложни и с комплексен характер, а опитът за тяхното изясняване дава сериозно основание настоящата дисертация да я определим не само като актуална, но и като практически значима.

Обемът на дисертационния труд е напълно достатъчен за изследване на конкретно избраната тема. Налице е необходимата последователност в изложението, както и подходяща пропорционалност между отделните глави.

Стилът на писане е ясен и изложението в дисертационния труд се разбира лесно. Не констатирах повторения и логически противоречия.

Използван е подходящ инструментариум за изследването. Прилаганата методология е представена като комбинация между теоретични анализи и емпирични изследвания.

Висока оценка заслужават аргументирането на авторска позиция по отделни въпроси на дисертацията и изобилието от изводи, които той прави с цел да убеди читателите в правотата и убедителността на разсъжденията си.

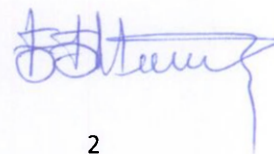
Представеният автореферат от докторанта Димитър Ценов отразява в голяма степен основните и най-съществените моменти от дисертационния труд. В това му качество, той представлява едно добро резюме за бързо запознаване с основните моменти и постижения в работата на докторанта.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

В дисертационния труд са налице научно-теоретични и научно-приложни резултати. Към научно-теоретичните приноси могат да се причислят:

- аргументирането на собствено становище по основните понятия – данък, данъчна система и данъчно несъответствие;

- обосноваването и прилагането на подход за и съответно изследване на основните поведенчески причини и източници на данъчни несъответствия;

- изследването и обосноваването на общото и различното при определяне на данъчните несъответствия в някои страни членки на ЕС.

Към научно-приложните приноси могат да се причислят:

- извършеният и аргументиран задълбочен анализ, както и очертаните насоки за развитие на данъчната система на България;

- изследването, оценката и последващите изводи за взаимовръзката между видовете данъчни системи и наличието на данъчни несъответствия;

- анализът и оценката на данъчните несъответствия и на възможностите за тяхното преодоляване и др.

IV. Въпроси по дисертационния труд.

При защитата на дисертационния труд е добре да се отговори на следните въпроси:

1. Ако вие в момента управлявате НАП, какво бихте предложили на Министъра на финансите да промени в Агенцията за да се намалят съществуващите данъчни несъответствия?
2. Има ли позитивна и по-различна от нашата практика за разкриване на данъчните измами с косвените данъци в Европа или в други страни от други континенти?
3. Каква е връзката между изменението на дневния лимит за теглене на налични пари и възможностите за укриване на данъци, следователно и за промени в данъчните несъответствия?

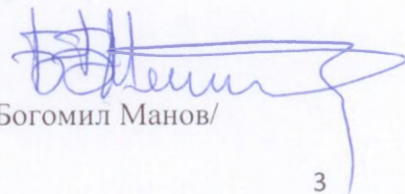
V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

В заключение с убеденост считам, че предоставената ми за становище дисертация в професионално направление 3.8 Икономика, по научна специалност „**Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка**” (Финанси) в СА „Д. А. Ценов” гр. Свищов на тема „**Данъчни несъответствия – причини за възникване и възможности за преодоляване**“, притежава необходимите качества и дава основание на докторанта **Димитър Георгиев Ценов** да бъде присъдена образователната и научна степен “**Доктор**”.

15.10.2019 година

гр. София

Рецензент:

/проф. д-р Богомил Манов/